

Ewa Szary-Matywiecka

"Listy chłopów polskich w notatnikach Rudolfa Abichta", Jacek Kolbuszewski, "Literatura Ludowa" nr 4/6 (1978) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 26/4 (90), 211

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/IV/ DYNAK Władysław: O wierszach okopowych Jana Józefa Klicha, chłopca legionisty, z czasów pierwszej wojny światowej. "Literatura Ludowa" 1980 nr 1/3 s. 79-92.

Praca o charakterze dokumentacyjnym, prezentująca osobę i wiersze Jana Józefa Klicha (1886-1971), chłopca pochodzącego z krakowskiego, legionisty z czasów I wojny światowej. Wiersze jego dostosowane są do tradycyjnego typu chłopskiego poezjowania, silnie uschematyzowane. Autora pracy interesują one przede wszystkim ze względu na obecność w nich symboli, którymi "żywiła się" cała legionowa poezja I wojny światowej (tu: kult żołnierza, powrót do romantyczno-tyrtejskiej koncepcji losów narodu, składanie "daniny krwi", motyw Kainowego bratobójstwa). Do pracy dołączono kilkanaście wierszy J. Klicha.

BP/90/87

E.Sz.-M.

/IV/ KOLBUSZEWSKI Jacek: Listy chłopów polskich w notatkach Rudolfa Abichta. "Literatura Ludowa" 1978 nr 4/6 s. 174-184.

Praca zawiera 18 listów chłopów polskich z lat 1914-1915, którzy przebywali na Śląsku jako robotnicy rolni, żołnierze i jeńcy wojenni. Listy zostały odnalezione w notatkach poczynionych przez niemieckiego slawistę, Rudolfa Abichta (1850-1921), związanego z Wrocławiem, który - przygotowując się do pisania podręcznika nauki języka polskiego - robił wyciągi z polskich listów (najprawdopodobniej był także cenzorem). Zachowane listy stanowią ważny dokument socjologiczny, świadczący o losach chłopów polskich w czasie I wojny światowej. Są także cennym dokumentem folklorystycznym i językowo-stylistycznym (zawierają m.in. wierszowane formuły listowe).

BP/90/88

E.Sz.-M.